

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Antikvarie
Isa Lindqvist
Samhällsutvecklingsenheten
010-22 33 295
uppsala@lansstyrelsen.se

Beslut 1(4)

2015-12-16

434-6577-15

Stiftelsen Österbybruks herrgård
Att: Inger Pihl – Lundin
Box 46
748 21 Österbybruk

Bidrag till byggnadsvårdsåtgärder gällande trädgårdsmur inom byggnadsminnet Österbybruk, Österbybruk 1:255, Dannemora socken, Östhammars kommun, Uppsala län

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av förordningen (2010:1121) om bidrag till förvaltning av värdefulla kulturmiljöer att, ur Länsstyrelsens anslagsram 7:2/2015 B, lämna bidrag till de åtgärder ansökan avser med **ca 90 % av totalkostnaden, högst 440 000 kronor. Bidraget avser de kulturhistoriska överkostnader, som är förknippade med nedan beskrivna arbeten. Till beslutat belopp beviljar Er Länsstyrelsen medel för antikvarisk medverkan med högst 20 000 kronor.**

Villkor

För bidraget gäller följande villkor:

1. Arbetet ska delvis utföras i enlighet med handling som bifogats ansökan, åtgärdsprogram upprättat av Upplandsmuseet daterat 2015-09-11, samt enligt offert från Boris och son, etapp 1.
2. Vid restaurering av trädgårdsmuren ska efterhand som konstruktion med mera blir synligt, ställningstagande göras vad gäller material, konstruktion och åtgärder för att få en så ursprunglig tekniskt uppbyggd mur som möjligt. Detta ska ske i samråd med antikvarisk expert och godkännas av Länsstyrelsen innan åtgärd påbörjas.
3. Murens tekniska utförande ska återanvändas liksom traditionella material och metoder.
4. Arbetet ska ha påbörjats **senast den 1 juli 2016 eller senast det datum som Ni överenskommit med Länsstyrelsen.**
5. Bidraget förutsätter att Ni följer sådana bestämmelser i lag eller myndighetsbeslut som syftar till skydd och bevarande av bidragsobjektet och den anslutande miljön sett från kulturhistorisk synpunkt.
6. Arbetena ska utföras under överinseende av antikvarisk expert som Ni själv ska utse. Anvisningar skall följas. Kostnaden för antikvarisk expert ska betalas av bidragsmottagaren. **Val av antikvarisk expert ska godkännas av Länsstyrelsen innan arbetet påbörjas. Anmälan om igångsättning av arbeten som omfattas av detta beslut ska göras till antikvarisk expert minst 2 veckor före arbetenas påbörjande.**

7. Den redovisning avseende bidragets användning som lämnas till länsstyrelsen, till exempel antikvariska rapporter, får länsstyrelsen och Riksantikvarieämbetet tillgängliggöra för allmänheten inom ramen för myndigheternas verksamhet.
8. Om planerade arbeten helt eller delvis måste ändras av särskilda skäl under arbetets gång ska dessa godkännas av Länsstyrelsen innan de utförs.
9. **Slutbesiktning sker genom Länsstyrelsens försorg.** Länsstyrelsen ska i god tid kallas till slutbesiktning.

Avrapportering och rekvirering av bidrag:

1. **Ni får rekquirera bidraget från Länsstyrelsen så snart arbetena slutförts, dock senast den 28 oktober 2016.** Till rekvisitionen av bidraget ska fogas verifikationer på bidragsgrundande kostnader. Bidraget utbetalas till Er tidigast 30 dagar efter rekvisitionen. Om rekvisitionen av bidraget inte inkommit senast den 28 oktober 2016 och Ni inte heller senast denna dag beviljats anstånd med rekvisitionen förfaller bidragsbeslutet. Ni har i sådant fall inte längre rätt till det beslutade bidraget.
2. Rekvisitionen av bidraget görs på särskild blankett.
3. Bidraget betalas ut sedan de åtgärder och kostnader som bidraget avser har godkänts av länsstyrelsen. Delrekvirering är möjlig, intyg från antikvarisk medverkande samt kopia på faktura och kvitto ska inkomma till Länsstyrelsen. Delrekvirering kan göras tidigast 1 februari 2016.
4. Efter avslutat arbete och genomförd slutbesiktning ska antikvarisk expert avge en rapport som redogör för det åtgärdade objektets tillstånd såväl som före, under och efter åtgärden. Rapportering ska ske till Er, Upplandsmuseet, Riksantikvarieämbetet och Länsstyrelsen (2 exemplar vara 1 ex i lösbladssystem) **senast 3 månader** efter slutbesiktning.

Redogörelse för ärendet

Ni har ansökt om att restaurera del av trädgårdsmuren vid orangeriet inom byggnadsminnet Österbybruk.

Totalkostnaden för arbetena är beräknad till totalt 490 000 kronor inklusive moms. Länsstyrelsen har under hand meddelat Er att medel kan lämnas till angivna åtgärder och har beslutat att bidra med maximalt 440 000 kronor för sökta åtgärder samt för antikvarisk medverkan med 20 000 kronor, Ni har föreslagit Per Lundgren, Upplandsmuseet som antikvarisk expert vilket Länsstyrelsen godkänner.

Den i ansökan aktuella trädgårdsmuren ligger sydöst om Österbybruks herrgård. Enligt åtgärdsprogrammet är muren i stort behov av restaurering. Muren kan vara från 1790-talet, lika vagnslidret som är uppförd i samma teknik som muren. Delar av murens avtäckning är borta och kan ha bidragit till de stora skadorna. Muren är uppförd i en blandning av krossat tegel, hel och krossad slaggsten, slaggstensflis och kalkbruk. Den utgör orangeriträdgårdens avgränsning i väster. Troligen är muren uppförd med hjälp av gjutformat samtidigt som en del slaggstenar lagts i förband som bindare. Murväggarnas utsidor är putsade med kalkbruk och murkrönet i de bäst bevarade delarna täcks med tegelpannor på bärläkt.

Grindstolparna är utförda i gult tegel med cementgjutna kontreforer och delar av fog – och murbruk utgörs av cementbruk.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen anser att det är motiverat att bidra med medel för de förslagna åtgärderna. Österbybruk är byggnadsminne sedan 1996-05-24. I skyddsföreskrifterna står bland annat att ”..får inte inom skyddsområdet vidtas sådana åtgärder med staket, murar, mark, vegeta-tion, alléer, dammar och monument så att områdets karaktär förvanskas”.

Trädgårdsmuren är en viktig del av byggnadsminnet Österbybruk. Den omger trädgårdarna tillsammans med orangeriet och de idag försvunna växthusen samt avgränsar trädgårdarna mot herrgårdsparken med mera. Den har ett högt kulturhistoriskt värde genom sitt tekniska utförande men också som en del av helheten i byggnadsminnet Österbybruk och dess kopp-ling till herrgården.

Vid restaureringen ska efterhand som konstruktion med mera bli synligt, ställningstagande göras vad gäller material och åtgärder för att få en så ursprunglig tekniskt uppbyggd mur som möjligt. Utgångspunkt ska dock vara åtgärdsprogram från Upplandsmuseet. Detta ska ske i samråd med antikvarisk expert och godkännas av Länsstyrelsen.

Med hänvisning till objektets kulturmiljövärden samt riktighet i planerade åtgärder beviljar Länsstyrelsen sökande statliga bidragsmedel.

Upplysningar

Enligt 23 § förordningen (2010:1121) om bidrag till förvaltning av värdefulla kulturmiljöer får beslutet inte överklagas.

Beslut enligt 3 kap KML kommer att skrivas och åtgärderna får inte påbörjas innan ni tagit del av beslutet.

Bidragsmottagaren svarar själv för att alla inblandade i arbetet tar del av villkoren i beslutet.

I handläggningen av detta ärende har deltagit Roger Edenmo, beslutande, och antikvarie Isa Lin-dqvist, föredragande.

Roger Edenmo

Isa Lindqvist

Bilagor

1. Åtgärdsprogram upprättat av Upplandsmuseet, daterat 2015-09-11.
2. Antikvarisk medverkan (endast sökande)
3. Startintyg
4. Rekvisitionsblanketter
5. Godkännande

Kopia till:

Riksantikvarieämbetet, registrator@raa.se
Upplandsmuseet, Fyristorg 2, 753 10 Uppsala

POSTADRESS 751 86 Uppsala GATUADRESS Bävern's gränd 17

TELEFON 010-22 33 000 FAX 010-22 33 010

E-POST uppsala@lansstyrelsen.se WEBBPLATS www.lansstyrelsen.se/uppsala

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut

4(4)

2015-12-16

434-6577-15

Bidrag:

Anslag 7:2/2015 B

Sakområde: byggnadsvård